

DE TRAM

KATHOLIEK VOLKSBLAD VAN SINT-TRUIDEN

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar ; 1,50 per halfjaar voorop betaalbaar.
Men Schrijft in bij den Eigenaar-Uitgever JOS LEENEN, Hamelstraat, 13, Sint-Truiden en op de postkantoren.

Artikels en mededeelingen vrachtfrij te zenden, vóór Woensdag avond, aan de Redactie van *De Tram*, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.
Aankondigingen worden aanvaard tot *Vrijdag 's av.*

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel. RECLAMEN : 25 c. Lange of dikwijls te herhalen annoucen, per accoord. Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als annonce ingelascht.

Aan dit nummer behoort een bijvoegsel.

Onze Nieuwjaarswensen.

Het gebruik wil, dat iedereen — ook de gazetten — Zalig Nieuwjaar wenschen aan hen die hem dierbaar zijn. *De Tram* zal de laatste zijn om uitzondering te maken aan dit oud en christelijk gebruik. Zijne wenschen — 't hoeft niet gezegd — zijn voor zijne lezers, voor het volk!

Aan hen, en aan hem vele, vele jaren in vrede en vriendschap met den zegen des Heeren, zonder welken wij enkel op het zand zouden bouwen.

Wij wenschen degelijke lotsverbetering aan ons geliefd werkvolk; arbeid aan de talrijke werkelozen: een rechtmatig loon aan hen die werken.

Aan hen die dit loon genieten, wenschen wij dat zij er een goed gebruik van maken en het winket der Spaarkas boven de schenkbank der kroegen verkiezen.

Aan allen wenschen wij dat zij zich niet tevreden stellen met over hunnen toestand te klagen, maar ook hot hunne bijdragen om verbetering te bekomen.

Wij wenschen dat zij zich scharen onder het vaandel der christene volksgezindheid, die voor kenspreuk heeft: *Voor God en het volk!*

Werklieden, wij wenschen nog, dat gij op uwe hoede wezet voor hen die u met uitzinnige, onuitvoerbare beloften trachten te verleiden; wij wenschen dat de misdadige plannen dier volksbedriegers blijven schipbreuk lijden op uwen godsdienstzin en uw gezond verstand.

Wij wenschen aan onze vrienden en medewerkers moed en volharding om al hetgeen zij voor het welzijn des volks ondernemen met Gods zegen tot een goed einde te brengen.

Wij wenschen aan onze noodlijdende broeders, dat de rijken hen meer dan ooit onder hunne bescherming nemen.

Wij wenschen aan hen die ons regeeren, dat zij ons dierbaar vaderland nog lange jaren van vrede en voorspoed mogen verschaffen en dat zij zich vooral beijveren om goede wetten te maken, tot bescherming van den zwakke, van den arme, van den werkman.

Wij wenschen, dat het Staatsbestuur den landbouw zooveel mogelijk ontlaste en moeite noch opofferingen spare om de landbouwers, die naar vooruitgang streven, te gemoet te komen.

Wij wenschen, dat alle katholieken de nieuwe plichten mogen begrijpen, welke hun door den neteligen toestand van onzen tijd worden opgelegd; wij wenschen, dat zij mogen inzien hoe noodzakelijk het geworden is tot den werkman te gaan om het dreigend gevaar van het socialisme te bestrijden; wij wenschen, dat zij zich meer dan ooit aan 't werk zett'en, dat zij luisteren naar de stem van Z. H. den Paus, die verklaart, dat er krachtdadige, afdoende middelen noodig zijn om den toestand der werkende klassen te verbeteren; wij wenschen, dat zij hun geld, hun woord, hun hart voor de volkszaak veil hebben; wij wenschen, dat zij niet alleen rechtvaardig zijn, maar zich ook schikken naar het woord van den H. Jacobus: "Be-soed't hetgeen gij te veel hebt aan aalmoeszen."

Wij wenschen eindelijk, dat de dag nabij zij, waarop onze wenschen zullen ophouden wenschen te zijn.

NOG ONS PROGRAM.

De Tram, die sedert meer dan een jaar, aan den geringen prijs van 2,50 fr., in groot formaat verschijnt, gaat zijn vierden jaargang binnentreden.

Dank zoowel aan onze ijverige medewerkers als aan onze goedgunstige lezers, vindt *De Tram* immer meer bijval.

Noblesse oblige, en meer dan ooit zullen wij ons in de toekomst aan de volkszaak toewijden; meer dan ooit zullen wij ons onzen naam van *katholiek volksblad* trachten waardig te maken.

De maatschappelijke kwestie, de werkmanskwestie is het grootte vraagstuk van onzen tijd, dat aller aandacht verdient en rijpelijk bestudeerd moet worden.

Hierin de gedragslijn volgende, welke door den Paus en de Bisschoppen is aangewezen, willen wij dat het Evangelie opnieuw onze wetten beziele, dat de traditi-meele voorschriften der Kerk nopens het kapitaal en zijne misbruiken, het werk met zijne rechten en plichten, den eigendom en zijn gebruik, hunnen invloed hernemen en aan den werkman de weldaden teruggeven welke de Franscne omwenteling hem heeft ontnomen.

Geen enkel der talrijke vraagpunten, welke de arbeiders aanbelangen, was ons onverschillig. Reeds behandelden wij breedvoerig in onze kolommen verscheidene maatschappelijke instellingen als de Spaar- en Lijfrentkas, den Onderlingen Bijstand, de Huishoudkundige scholen, de Vakverenigingen en Boerenbonden, de Raiffeissenkassen, enz.

Op dit terrein, waarvan iedereen het onmiddellijk en praktisch nut inziet, zullen wij voortgaan.

Wij zullen ons bijzonder bezig houden met de bespreking der meest belangrijke vraagpunten, die aan de orde van den dag zijn, en vooral met de belangen van den geringen man en den landbouwer.

Aan den arme gelijk aan den rijke, aan den werkman gelijk aan den kapitalist, zullen wij voortgaan steeds, benevens zijne rechten, ook zijne plichten te herinneren; de wettige eischen van den mindere, alle geschikte maatregelen tot stoffelijke en zedelijke verbetering in den toestand van den werkman, zullen wij steeds verdedigen in overeenstemming met de onderrichtingen der geestelijke Overheden.

Vooruit dus

voor God en het Volk.

Godsdienst en democratie.

Onder dezen titel lazen wij onlangs in het socialistisch blad *Le Peuple* een lang artikel waarin getracht wordt die ongelooflijke bewering te bewijzen, dat de Kerk in principieel anti-democratisch is en godsdienst en democratie niet kunnen samengaan. Hoe dikwijls hebben wij soortgelijke dwazen praat al niet wederlegd! Maar de socialisten zijn trouwe volgelingen van Voltaire, die meende dat, met altijd voort te liegen, er toch op den duur wel iets zal van overblijven. En daarom herhalen zij altijd hetzelfde, in de hoop toch eens iemand te zullen omklappen.

De Kerk anti-democratisch!

De Kerk is de moeder der democratie. Deze bestond vroeger niet, en 't is de Stichter der Kerk die, de eerste, verdedigde: Gij zijt allen broeders!

O! ook de socialisten schrijven de broederlijkheid in hun programma. Maar wij hebben die roode broeders aan 't werk gezien in 1793, toen ze duizenden en duizenden hoofden van onschuldigen onder de bijl des beuls deden vallen, en in 1871, toen ze de gijzelaars der Commune vermoordden!

Eene enkele aanhaling uit het officieel orgaan der Belgische socialisten zal voldoende zijn om te laten oordeelen over de lichtzinnigheid, om niet te zeggen kwade trouw, waarmee het geschreven is:

"Gelijk de priester slechts reeds geboren kinderen kan doopen, eveneens doet de godsdienst niet anders dan bestaande toestanden bekrachtigen." In andere woorden gezegd: De Kerk eerbiedigt alle misbruiken en durft tegen geen enkel opkomen.

De wereldgeschiedenis van meer dan achttien honderd jaren protesteert met kracht tegen die dwaze beschuldigingen.

Niemand zal betwisten, dat nooit meer misbruiken bestonden dan onder het heidendom, toen de slavernij nog in zwang was en de slaven werden behandeld als vee. Welnu, wie deed toen een nieuw tijdperk ontstaan? Wie verhief zich tegen de toen heerschende misbruiken? Wie stond op tegen de slavernij? In eene encycloek, zegde Paus Gregorius I: "Gelijk de Schepper en Verlosser der wereld mensch is willen worden om de ketens onzer slavernij door de gratie en de vrijheid te breken, is het rechtvaardig en redelijk de weldaad der vrijheid te schenken aan de menschen die de natuur gelijk en vrij heeft doen geboren worden." En Alexander III: "Alle menschen moeten vrij zijn van de slavernij." De protestant Guizot verklaart uitdrukkelijk: "Ontoelbaar is het, dat de Kerk hardnekkig de slavernij heeft bestreden."

En dan komt *Le Peuple* verkonden, dat de Kerk nooit tegen eenig misbruik durfde opkomen!

Overigens, de geschiedenis krioelt letterlijk van bewijzen van het tegendeel.

We zullen ze hier niet aanhalen, omdat dit ons te ver zou leiden. We zullen alleenlijk herinneren, dat de Kerk noch keizers noch koningen vreesde en de misbruiken aankloeg, vond zij ze dan bij grooten en machtigen of bij kleinen en zwakken.

De democratie der Kerk!

Maar gansch hare leering is er vol van. Zij is er uitsluitend op gesteund. Hare werken waren steeds voor het volk. Door alle eeuwen heen werkte Zij alleen voor de kleinen, de armen, voor het volk.

Stekeblind moet men wezen om die waarheden der geschiedenis te loochenen!

Maar, 't is waar: een sectaris, gelijk de schrijver van 't artikel in *Le Peuple*, is altijd blind wanneer hij de bewijzen zijner kwade trouw moet aanschouwen.

"'t Is in het socialisme dat de waarheid ligt," besluit het artikel.

Wij, we zeggen: In het socialisme, in die maatschappelijke ketterijen, ligt enkel leugen en bedrog!

Talrijk schijnen nu zijne aanhangers. Maar het tijdstip is niet verre verwijderd dat die verdwaalden, die zich door eene aanlokkende nieuwigheid hebben laten misleiden, er zullen van weerkeren.

En hunne ontgoocheling zal groot zijn!

Werk en Werkelozen.

Weer zijn de gure winterdagen aangebroken met hunne reeks klachten van ellende en gebrek voor de behoeftigen. Geen werk! dit is de angstkreet onzer talrijke werklieden! En geen werk, is geen eten, geen vuur voor vrouw en kinderen, want de goede werklieden bedelen niet, en hunne kinderen loopen u niet achterna, met de bede: Eene kleine aalmoes, als 't u blijft! Die brave menschen lijden in stilte, al is hun nooddrift doorgaans grooter dan die der bedelaars. Trachten wij ze allen te helpen en bij te staan. Jaarlijks zijn de drie noodlottige wintermaanden de plagen van den werkman en van de liefdadige lieden. Aalmoezen alleen, alhoewel hier niets ontzien wordt en de gevers onophoudelijk en edelmoedig geven, aalmoezen alleen kunnen den edelen werkman het noodzakelijke niet verschaffen: hij wil werken, hij vraagt werk, maar geene aalmoezen.

Een jaar is 't geleden, dat wij in ons weekblad eenen oproep deden om werk te bezorgen aan de werkelozen. Het oprichten van het *Sint-Trudo's Werk* was het onmiddellijk gevolg van dien oproep. Heeft dit Werk

aan zijn doel beantwoord? Wij wachten met ongeduld op het verslag van de werkingen dezer Maatschappij. In alle geval blijft het stellig, dat er buitengewoon veel werklieden ledig loopen.

×

In Sinte-Lutgardis' drukkerij, is een vlugschrift verschenen, waarin schrijver eenige punten tracht op te lossen over de kwestie van werk aan de werkelozen te bezorgen. De aandacht van eenieder dient op deze vraagpunten getrokken te worden. Volgens bedoelt vlugschrift zoude een kapitaal van 6000 frank voldoende wezen om voortaan onze werklieden van de werkeloosheid der wintermaanden te bevrijden. — 6000 frank! 't Is weinig, als men nadenkt, dat nu deze som maandelijks wordt aan den arme gegeven, zonder dat hij er voor werkt; dus zonder ander voordeel dan eene eenvoudige aalmoes. 6000 fr. 't Is weinig als men overweegt, dat, indien die som den werkman werk kan geven, al het profijt tot den kleinhandel der stad terug zal keeren. Want als de werkman geld heeft en leven kan, dan heeft de kleine burger, de kleinhandel, gezamentlijk met hem, voorspoed, en verkoopt hij.

De kleinhandel ook kwijnt en klaagt; hij is een der vaste steunen van de samenleving; kwam hij te vallen, dan bleef er slechts, tegenover malkander, van den eenen kant, de overgroote manigte werklieden, niets hezittende dan hunne handen, en van den anderen kant een klein getal bevoorrechte rijken. De kleinhandel is tusschen beide: hij moet dus beschermd worden, want hij is een der waarborgen van den vrede! Ongelukkig bevindt zich de kleinhandel tusschen het aambeeld en den hamer: het aambeeld, dit zijn de groote magazijnen en bazars; de hamer, dit zijn de socialistische cooperatieven, welke den ondergang der burgerij en de verdrukking van het kleine volk bedoelen.

×

Met de werklieden te helpen leven, redden wij de burgerij, den kleinhandel. De persoonlijke ondernemingen van den kleinhandel, dit is juist wat wij vragen voor het volk: het middel om door 't werk en de werkzaamheid, zich tot de burgerklasse te verheffen; de brug welke de klassen der samenleving moet verbinden en den overgang van de lagere tot de burgerklasse vergemakkelijken.

Nooit zullen wij de woorden van socialist Vandervelde goedkeuren: "Laat ons recht-uit spreken, zeide hij in November 11., het lot van de kleine handelaars is te verdwijnen onder de slagen der cooperatieven van den groothandel, of onder de slagen der socialistische cooperatieven. Wij verkiezen, dat het verdwijne door de socialistische concurrentie, eer dan door de concurrentie der groote magazijnen..."

Kleine handelaars, ziedaar wat de socialisten u beloven: *verdwijnen*. Maar wij willen uw lot verbeteren; met het lot des werkmans te verbeteren kon deze kwestie voordeeliglijk opgelost worden, en dan ware de kleinhandel ook gered.

Prijs van genoemd vlugschrift, 0,20; 1 fr. het half dozijn.

1,500,000!!!

Een miljoen vijf honderd duizend fr. profijt, dat is geene kleinigheid! en nochtans 't is zoo: luister liever. Over eenige dagen verkondigden al de dagbladen van het land het nieuws dat eene proefneming te Sint-Niklaas genomen geweest was om het vleesch van de dieren in de slachterij afgekeurd, zonder eenig gevaar als etwaar te verbruiken. Men weet, dat tot nu dusdanige soorten van vleesch vernietigd of begraven werden, en dat tot groote schade van den verkooper, die altijd een landbouwer is. Aan welken fokker is het al niet gebeurd dat, na een beest vet en met de uiterlijke teekens van gezondheid verkocht te hebben, hij het droevig nieuws vernam dat zijn dier afgekeurd was? Zijn beest en zijn geld waren verloren.

Ehwell, met het stelsel onlangs te Sint-Niklaas ingehuldigd, zullen dergelijke feiten zeldzamer worden. Zeker vleesch, zoals dat van longterende en andere beesten, welk an-

ders gevaarlijk of nadeelig voor de gezondheid ware, wordt onschadelijk en gevaarloos wanneer het in kokende dampen, in plaats van kokend water, twee of drie uren geplaatst geworden is, en dit zonder zijne krachten, zijnen geur, smaak of zijne kleur te verliezen; in een woord, met behoud van alle zijne voedzame en organoleptische hoedanigheden, terwijl alle gevaar van besmettelijkheid of ontsteking verwijderd is. Dit toestel, waarin die gedaanteverandering van het vleesch geschiedt, noemt men *stérilisateur*, en het was op de inhuldiging van zulk eene machine dat Zaterdag 14 December al de wetenschappelijke- en gemeenteoverheden tegenwoordig waren.

De ontsmetting werd gedaan op een koebeest door longtering aangetast; de operatie duurde drie uren, en het vleesch, volkomen gekookt, had het opzicht van een lekkeren *bouilli*; het vleesch had slechts 50 % van zijn gewicht verloren, maar men had er ook 100 liters allerbesten *bouillon* uitgetrokken. *Bouillon* en *bouilli* werden door de overheden, in tegenwoordigheid van het volk, genuttigd, en nog al met smaak. Het beest wog, na villing, 210 kilo's; dus maakte de eigenaar 105 frank, zonder den prijs van den *bouillon*, zonder de waarde van het vel, beenderen en anderen afval te rekenen. Waarlijk, dat is wat beter voor de boeren, dan 15 a 20 frank, welke zij tot nu voor een afgekeurd paard of vee kregen.

De eigenaars van longtergende of van andere ziekten aangetaste beesten, wier vleesch vroeger tot de verbruiking niet toegelaten werd, zullen dus voortaan hun verlies merklijk verminderd zien door de inrichting dezer ontsmettende instellingen, welke geen reuk verspreiden, en welke duizenden kilo's vleesch aan de bedelving of de vernietiging zullen ontrukken. Wat zeggen wij van duizenden kilo's vleesch! miljoenen, ja. Inderdaad, men heeft berekend, dat in België ongeveer 3,000,000 kilo's vleesch jaarlijks verworpen worden, als ongepast voor den handel, als schadelijk voor het verbruik; van die 3,000,000 kilo's zou slechts een tiende, of 300,000 kilogr. moeten verworpen zijn als ongeschikt tot voedsel, maar kennende dienen voor de nijverheid, en aldus 20,000 fr. waarde bezitten. De rest, of 2,700,000 kilo's, kunnen ontsmet en eetbaar gemaakt worden hetzij voor menschen, hetzij voor dieren; de helft daarvan zou ten minste voor de menschen kunnen dienen, zooals al de aan longtering lijdende dieren welke getal ongeveer 3,690 stuks beeloopt, wegende, met een middelen gewicht van 100 kilo's, 369,000 kilo's vleesch! En dit getal cijfers zou tenemaal hooger zijn, indien men er in begreep alle andere ziekten van het vee door dewelke het vleesch niet te ongezonder wordt; de paarden welke, door een ongeluk, eene schielijke dood vinden; de varkens en kalveren welke hedendaags afgekeurd worden, en waarvan het vleesch door de ontsmetting zonder gevaar ter verbruiking kan gegeven worden.

Te Rotterdam, in Holland, waar dit stelsel sedert jaren bestaat, alsook in Pruisen, waar alle steden hunnen *stérilisateur* hebben, wordt al dit vleesch, na ontsmetting, aan den prijs van 75 centimen tot 1 frank verkocht. Ehwel, dit alles goed berekend, zou men voor eene waarde van

1,500,000 frank ten voordeele van den landbouwer behouden.

Vroeger, voor dat het toezicht op het vleesch weinig of niet ingericht was, werd er veel vleesch verbruikt komende van ongezonde dieren, en men kent echter weinig ernstige ziekten, welke er voor den mensch uit volgden. Heden is er geen gevaar meer; de wetenschap bevestigd, dat door de ontsmetting, alle prijkkel verwijderd is. Des te beter, zal de landbouwer zeggen, want met die keuring en afkeuring waren wij niet bediend. Doch, en dit lijd geen twijfel, het ontsmette vleesch kan niet als vleesch van eerste klasse verkocht worden.

Maar hier blijkt juist een tweede voordeel: want uit die ontsmetting spruit eene nieuwe bron van volstrekt gezonde voortbrengsels, en van goedkoope voedingsmiddelen. Men zal zich misschien vragen, wie dusdanig vleesch zal durven of willen eten? Wie! ik, gij, alleman. Want niet alleen zal dit vleesch gezocht worden door die honderden kleine burgers of werklieden, welke nu zonder aarzeling paarden- of ander beteroep vleesch eten; maar wij zijn overtuigd, dat zekere liefdadigheidsinstellingen van hulp en bijstand, nachtschuilplaatsen, oeconomische kookfornuizen, schoolsoep, enz., enz., zich haasten zullen om aan geringe prijzen, niet alleen dit vleesch, maar ook het sap of *bouillon*, welke er uit drupt onder het koken, te koop. In alle geval zal dit vleesch en deze *bouillon* zuiverder, zekender en gezonder zijn dan al die vuilheden welke ons nu uit den vreemde toekomen, onder de klinkende namen van *sauces* van *Bologne* en *cervelas*, welke door den werkmans te veel gezocht en gebruikt worden, hoewel zij geene waarborg opleveren van hunnen oorsprong. Voor de steden, waar de arme werkmans meestal zonder vleesch, en met boterham, pataten en koffie, gansche dagen slavelijk moet werken, zal dergelijke instelling eene weldaad zijn. Ten andere de proef is gedaan in Holland en in

Duitsland, waar bijzondere kramen geen ander vleesch verkoopen, onder den naam van *Freibanken* gekend.

×
Een laatste voordeel. Ten huidige dage, als een landbouwer een ziek dier heeft, durft hij nauwelijks naar den veearts gaan, uit vrees van het te moeten afmaken; ofwel indien het sterft hetzij ten gevolge eener ziekte, of schielijk, zoekt hij het aan den eenen of anderen leuwer te verkoopen, die het dan ook heimelijk en bedriegelijk zorgt aan den man te brengen, tot groot nadeel van het publiek. Integendeel, als de landbouwer zal weten, dat hij zijn beest aanstands aan voordeelige prijs kan verkoopen, en slechts een klein verlies te lijden heeft, zonder groote onkosten of ongerustheid, zal hij zich haasten, het dier intijds naar eene slachterij met *stérilisateur* te brengen, en daardoor zelfs zal hij alle voornemens of genegenheid om te smokkelen of te sluiken verwerpen.
Dus: voordeel voor den landbouwer!
voordeel voor de lagere klassen!
voordeel voor de openbare gezondheid!
en 1500,000 frank behouden!
TRAMCARO.

Maatschappij van Onderlingen Bijstand voor vrouwen.

Zekere "liberale" dagbladen doen eenen oproep aan de bijzondere liefdadigheid om het oprichten eener *Maatschappij van Onderlingen Bijstand van vrouwspersonen* te bewerken. Deze dagbladen toonen de voordeelen en zelfs de noodzakelijkheid aan van dusdanige inrichtingen, welke aan hare leden, in geval van ziekte, de noodige hulp en bijstand verschaft. *De Tram* heeft over eenige maanden reeds dit vraagpunt breedvoerig ontwikkeld.

De *Bond der christene vrouwen*, opgericht in 1893, te Brussel, onder de hooge bescherming van H. K. H. de Gravin van Vlaanderen, heeft sedert twee jaren Maatschappijen van Onderlingen Bijstand voor vrouwen gesticht. Twee dezer Maatschappijen gaan heden in allerbeste voorwaarden vooruit: voor het gering aandeel van 75 centimen, hebben de leden recht: 1° aan de zorgen van geneesheer en aan de geneesmiddelen; 2° aan eene vergoeding van 1 frank daags gedurende de 3 eerste maanden van onbekwaamheid tot werken, en van 75 centimen daags gedurende de drie volgende maanden; 3° zoodat het lid, voor de jaarlijkse storting van 9 frank, eene som van 136 fr. 50, buiten de geneeskundige zorgen en de geneesmiddelen, kan genieten. De gewone vrouwen betalen maandelijks 25 centimen meer; maar ook, in barensood, hebben zij recht aan 25 frank vergoeding, aan de betaling der vroedvrouw en aan het luiergoed.

Men kan dit schoon Werk niet genoeg doen kennen en aanprijzen: overal moest het opgericht worden. In Velm bestaat er zoo eene soort Maatschappij van Onderlingen Bijstand voor mans- en vrouwspersonen, door eenige brave katholieke huisvaders opgericht, ondersteund en bestuurd. Hier ter stede heeft men er nog niet eens aan gedacht. Schoon Werk nochtans, hetwelk zoo groote voordeelen biedt aan alle die vrouwen, welke van hun werk leven en voor dewelke ziekte en werkeloosheid gewoonlijk ellende en armoede teweegbrengen.

De bevolking in België.

Van 1830 tot 1892, heeft België 2,119,000 inwoners, of eene vermeerdering van 52 per honderd; dus is de bevolking meer dan de helft aangegroeid. Van 1830 tot 1843 was het getal geboorten 129,079 tot 152,170, en van 1881 tot 1890, van 173,484 tot 177,542 jaarlijks; als men nochtans het getal geboorten met de bevolking vergelijkt, dan bemerkt men dat het getal geboorten sedert 1871 vermindert.

1831-1840, geboorten,	33,55
1841-1850, "	30,61
1851-1860, "	30,07
1861-1870, "	31,83
1871-1880, "	32,33
1881-1890, "	30,28
1791-1892, "	29,45

Congres der Weldadigheidsbesturen.

Zondag en Maandag 11. heeft zich dit Congres te Bergen vergaderd. Zoo heeft men er namelijk onderzocht en besproken de vraagpunten betrekkelijk de inrichting van gasthuizen gezamenlijk onder verscheidene gemeenten; de aanneming der vrouwspersonen als Bestuursters der Weldadigheidsbesturen; de tusschenkomst van Staat en Provincie in de onkosten van den openbare Onderstand; de tusschenkomst der Besturen van Weldadigheid in de Maatschappijen van Voorzienigheid; de maatregelen te nemen tegen de misbruiken der vaderlijke macht; eindelijk, het onderhoud der krankzinnigen, Wij komen hierop terug.

Lichtstralen.

Verleden week is in de Kamer een wetsvoorstel neergelegd, waarbij gestraft worden met eene boete van 50 tot 500 frank en eene gevangzitting van acht dagen tot ééne maand, of met enkel eener dezer straffen, alle werk-

bazen, ondernemers van werken of meester-gasten, welke zullen plichtig bevonden worden, door afzonderlijke of gezamenlijke wegzending van werklieden of bedienden, tegen deze laatste weerwraak te hebben uitgeoefend, uit hoofde van het gebruik van hun stemrecht.

Dit wetsvoorstel is onderteekend door zes socialisten: Vandervelde, Bertrand, Defnet, Maroille, Mansart en Defuisseaux. Deze hebben zich gehaast om de katholieken vóór te zijn, die besloten hadden een dergelijk voorstel neer te leggen, tengevolge der schandelijke wegzending van werklieden door socialistische bazen gepleegd te Virginal-Ittre en elders.

×
De Middenafdeeling der Kamer, gelast met het onderzoek van het voorstel, strekkende tot afschaffing der vergunningswet op den verkoop van sterke dranken, is Woensdag, 18 dezer, om 1 uur, bijeen geweest, onder het voorzitterschap van den Heer Tack. De meerderheid der leden schijnt de afschaffing genegen, maar weigert nog eene gunstige stemming uit te brengen; zij wil niet afbreken, zonder te weten wat in de plaats te stellen.

×
De Regeering zal, eenige dagen na de Kerstvacantie, het wetsontwerp neerleggen tot wijziging der wet op de werkmanswoningen. Zij is voornemens de voordeelen van die wet uit te breiden niet alleen tot de werklieden, maar ook tot de ambachtlieden, kleine neringdoenden, bedienden, enz., door, volgens de waarde der huizen, te bepalen tot welk punt deze onder de werkmanswoningen kunnen gerangschikt worden.

×
Er is spraak van het wetsontwerp betreffende den aankoop van kleine grondeigendommen te wijzigen door het in overeenkomst te brengen met de wet op de werkmanswoningen.

×
De Heer Minister van Rechtswezen zal aan de Commissie gelast met het onderzoek van het wetsvoorstel des Heeren Lejeune, betreffende de waagspelen, verscheidene amendementen voorleggen, voorleggen, voor doel hebbende de weddingen op de koersen te regelen, namelijk door aan de wedders een bijzondere plaats op de koerspleinen aan te wijzen.

×
De Kamer moet, voor 1 Juli 1896, het ontwerp stemmen waarbij het provinciaal kieszerkorps bepaald wordt vastgesteld. Er zal geen ontbinding plaats hebben, ten ware het tegenwoordig in zwang zijnde kiesstelsel eene hoofdzakelijke wijziging moest ondergaan.

×
De *Landbouw* schrijft: Wij vernemen uit goede bron dat de vertegenwoordigers van de landbouwgroep binnen korten tijd een wetsvoorstel zullen neerleggen, om de afschaffing van de belasting op het mixte-paard te bekomen. Deze belasting brengt slechts 300,000 frank op aan den Staat, en is onrechtvaardig ten nadeele van den boer alleen ineengebracht.

Gelijk men weet, moeten alleen die landbouwers voor een mixte-paard betalen, die reeds 42,32 fr. rechtstreeksche belastingen betalen.

Wie minder betaalt aan rechtstreeksche belastingen, moet voor een mixte-paard niets betalen.

Dat is eene knoeierij van het vorig liberaal Ministerie, welke alzoo een aantal katholieke landbouwers hun kiesrecht wilde ontnemen en ontnam.

Het is dus een plicht voor de katholieken die knoeiwet af te schaffen. Nu voorsedert de uitbreiding van het stemrecht heeft ze volstrekt geene reden van bestaan meer, ze is een onzin geworden.

De leden van den Landbouwgroep hebben tiendubbel gelijk de afschaffing der onrechtvaardigheid te vragen.

×
De Heer Descamps-David, senator en hoogleeraar te Leuven, is, met 19 stemmen op 31, lid benoemd der Academie van zedelijke en politieke wetenschap, te Parijs, in vervanging van den Heer Caséjar.

×
De Eerw. Heer Mellaerts, van Leuven, is algemeene bestuurder benoemd der landbouwakvereeningen in het aartsbisdom van Mechelen.

×
Ziehier hoe Jan Volders, den gewezen hoofdlijder der Brusselsche socialisten, Alfred Defuisseaux afschildert.

Een kvakzalver. — Een vergulde aristocraat. — Een haas. — Een droeve kluchtspeler. — Een rentenier-uitzuiger. — Een geruïneerde millionaire, die, dank aan de verblindheid der ongelukkigen die hij begoochelt, zijn fortuin en zijnen naam tracht te herkrijgen.

Een doorgestopte gentleman, die geen geweten heeft maar enkel heerschzucht.

Een uitzuiger die geenen enkelen dag van zijn werk heeft geleefd. — Zijn naam is van deze niet, welke het Volk en de Republiek, die mannen vergen zonder vlek, in hunnen dienst kunnen nemen.

Dat portretje, heel bevallig ingelijst, verscheen in *Le Peuple* in 1887.

Jan Volders kon het zooveel te beter schilderen daar hij Defuisseaux van nabij kende.

En toch hebben de socialisten van Bergen dien afgetakelden man tot hunnen volksverteenwoordiger gekozen.

×
Het Comité der Brusselsche tentoonstelling van 1897 heeft van den voorzitter der *Jonge Tooneelieffhebbers* het bericht ontvangen, dat deze kring eene groote tentoonstelling zal inrichten van al de schatten der oude rederijderskamers van het land: kunstwerken, schilderijen, oorkonden, zinnebeelden, herinneringen, kartels, vaandels, standaarden, médailles, kostumen, oorspronkelijke archieven, in een woord, alles wat kan strekken om in de geschiedenis dezer Kamers in Vlaanderen, Brabant, Antwerpen en Limburg voor te stellen.

Ziedaar een voortreffelijk gedacht, dat bovengenoemde Maatschappij tot eer strekl.

×
Het XIIe internationaal geneeskundig Congres zal plaats hebben te Moskow, van den 19 tot den 26 Augustus 1897 (nieuwe tijdrekening).

×
Te Washington heeft een uitvinder het model van een schip tentoongesteld, waarmede men, naar het schijnt, in drie dagen den Oceaan zou kunnen oversteken. Deze wonderbare snelheid zou voortgebracht worden door de electriciteit.

De machienen zouden eene kracht hebben van 100,000 paarden.

Stads- en Provincienieuws.

De Apotheek is morgen Zondag open bij M. RIETJENS, Groenmarkt, en Nieuwjaarsdag, bij M. VAN HOREN, Grootte Markt.

Goed nieuws voor onze talrijke en ongeduldige lezers. — Met Nieuwjaar geven wij weer een boeiend mengelwerk, altijd van dezelfde geestigen schrijver onzer vorige feuilletons, dat, over een 25tal jaren voor de eerste maal verschenen, door iedereen zoo gretig gelezen en algemeen geprezen werd.

Sint-Josephskring. — De tentoonstelling van den buitengewoon prachtigen Kerstboom is met Kerstmis den ganschen dag door het voorwerp geweest van de hoogste bewondering der menigvuldige liefdadige bezoekers, die hiertoe uitgenoodigd waren.

Des avonds waren de honderden leden rondom hunnen Kerstboom geschaard, de vreugde op het gelaat en begeerig te weten, welke van die menigvuldige giften het lot hun zou toewijzen.

Na de verloting, welke met veel geestdrift en onder vele luimige kwinkslagen, afliep, werd er besloten de uitreiking der prijzen te verschuiven tot 's anderendaags, om den avond verder in vermaak door te brengen, waartoe anders de tijd zou te kort schieten. En toen werd er vroolijk gezongen, hartelijk gelachen, alles begoten met eene malsche pint Truier bier, onder het rooken eener lekkere sigaar.

Donderdag 's avonds dan had de uitreiking plaats van de prijzen der verloting, en er was alweer zoo veel vermaak en plezier als den vorigen avond.

Ziehier de lijst der bij loting uitgedeelde voorwerpen van den Kerstboom:

Allerlei keukengerief, — 4 paar schoenen, — verscheidene pakken chocolaat en peperkoek, — 24 wollen dekens, — 48 neusdoeken, — 45 foulards, — 36 wambuizen 1^e kwaliteit, — 18 flanelen hemden, — 10 broeken, — 12 onderbroeken, — tabak, sigaren en pijpen, — 4 tonneken bier, enz.

Eer aan de stichtster van dit zoo verheven Werk! Eer aan al de milddadige zielen, die bijgedragen hebben aan dit maatschappelijk goed.

Het Hoogfeest van Kerstmis brengt vreugde onder de menschen van goeden wil en is als een zomerdag in 't midden van den winter. Men vergeet koude, sneeuw en wind. De blijdschap en tevredenheid leest men op ieders gelaat.

Van midden in den nacht weergalmd de lucht verleden Woensdag van de zilveren tonen der klokken, de Geboorte des Zaligmakers aankondigende. Duizenden spoeden zich naar het huis des Heeren, hoewel eene dikke sneeuwvang den weg belemmerde; reeds vóór vier ure zijn de kerken opgepropt, om het hemelsch *Gloria* te hooren aanheffen.

In de hoofdkerk, waar men, met het Kerstfeest het veertig-uurgebed aanvangt, had men de prachtigste sieraden en rijkste gewaden ten ton gespreid. O! wat was het treffend het hoogaltaar te aanschouwen, waar honderden waskaarsen als zoovele hemellichten aan het firmament den verborgen God omringen en waarvoor duizenden knieën gebogen waren! Wat was het aandoenlijk dien jongen priester met de grootste plechtigheid het heilig Misoffer te zien opdragen, om den zegen van het goddelijk Kindje. Jesus voor zijne stadgenooten af te smeeken.

De jonge zangersschar heeft niet weinig bijgedragen tot het opluisteren van deze kerkplechtigheid. De mis van maestro Piel werd met de uiterste kenrigheid uitgevoerd onder de meestelijke leiding van hunnen Eerwaarden Bestuurder. Geene kunstgewrochten in den Palestrinaarschen trant zijn nog moeilijker voor de liefhebbers, getuige de mottets van Piel, Groenen, Dirven, enz.

Die muziek begint zeer in den smaak van de

gelooven te vallen en boeit hunne aandacht. Iets ontbrak er, namelijk na het lof, hun oud eenvoudig kerstliedje.

Eer aan de jonge en moedige kunstenaars en hunnen waarden geleider. Mocht hun getal toekomstig jaar verdubbeld wezen.

Hanengevecht. — Zaterdag na middag, Heeren ontmoeten zich in de Stadiestraat : — Gij verdient slagen op den kop met mijnen riet....

— Ware het niet voor het lawijt, gij kreeg 'n steen in den nek.

— Kom maar eens thuis door, ik zal het aan pa zeggen.

Wa! gij... aan pa zeggen, ik spuw u in het aangezicht... doa, flets, flets, nog een rogel, flets...

— Ik stamp u blauw schenen!

En wie meent gij die aldus bezig waren in volle straat? Appelwijn en vischvrouwen? Neen, neen, twee heeren, groote heeren, en het publiek lachte en zag het oogenblik aankomen dater haarknippluk ging gebeuren. Maar eensklaps stond er de Procureur des Konings bij, alsof hij uit de lucht gevallen was, om akeligere voorvallen te beleefden.... en het spel was gedaan, een stok werd mee naar Hasselt genomen! En alles werd weer doodstil in de Stadiestraat.

O vooruitgang!... Fin de siècle. Droevig.

N° 2. — Zondag 's avonds werd een onzer medeburgers fel geslagen en gekwetst door drie bengels, die nog meenden dat zij in kiesstrijd waren. Bovengemelde burger ging vreedzaam met zijne familie naar een avondfeest toen hem drie mannen scheldwoorden riepen.

Hij was onvoorzichtig genoeg hen te ontmoet te gaan, en daarom kreeg hij klop.

Wij keuren die manier van handelen volstrekt af, en dilden niet dat men iemand wegens zijne politieke gedachten of daden in volle straat aanvalle en slagen toebrengt.

Waarom ook eene zekere overspanning onder het volk behouden door de groote, leelijke politieke affiches van den kiesstrijd, die nog immer onze muren en pompen bekladden, met hunne grove woorden en overdrevene aanrandingen.

Weg daarmee, ten minste voor vier jaren!

Onze straten gelijken tegenwoordig aan ijsbergen. Hoopen sneeuw belemmeren den doorgang. Heeren Raadsleden, a. u. b., denkt toch dat er zoo vele arme menschen zijn die staan te hunkeren om een franksken te verdienen! Waarom, op eenen marktdag, de plaats met sneeuw en ijs overdekt laten? — Da's niet schoon, zulle.

van Nieuwjaar, den postdienst zooveel mogelijk te vergemakelijken en te verlichten, wordt het publiek vriendelijk verzocht de visietkaartjes voor binnen en die voor buiten de stad elk in afzonderlijke pakjes aan het winkel van het postbureau af te geven.

De kaarten voor 't binnenland, onder open omslag met vijf centimen gefrankeerd, mogen alleen geschrift bevatten.

Bij Ministerieel besluit van den 12 December 1895, is te Heers en te Gelinden een overdraagkantoor van posterijen ingericht.

Door koninklijk besluit van 23 December, zijn benoemd, voor het jaar 1896, tot militaire leden van den Herzieningsraad der provincie Limburg: Werkelijke leden: Humblet, major, van het 11e linie, Meurant en André, kapitein-commandanten van het 11e linie.

Plaatservangende leden: Devos, majoor, Moucheron, kapitein-commandant, beiden van het 11e linie, en Brédo, kapitein-commandant de Bandarmerie.

De Zondag-festzegels zullen weldra eene verandering ondergaan. In stede van op een af te scheuren band gedrukt te staan, zal de melding « niet bestemd op Zondag » deel maken van den timmer en moeten doorschraapt worden.

Men hoopt gewis, dat vele lieden, geen potlood of geene pen te hunner beschikking hebbende als zijne hunne zegels opklakken, het getal zegels gezegde melding tragende merklijk zal vermeerderen.

Het gedacht is voortreffelijk, en wij rekenen het goed gelijk al wat strekt tot versterking der Zondagrust.

Twee miljoen voor een gedacht. — Advocaat Croonenberghs, van Hasselt, aan den Congo-Vrijstaat het gedacht der wijze van uitgave der loten van Congo op gaf, eischte voor zijn loon te som van twee miljoen. De Congostaat weigert en werpt op, dat hij niet aan de Belgische rechtbanken onderworpen is, voor welke de advocaat Croonenberghs zijn recht wil doen uitroepen. Het vonnis, dat in deze zaak zal geveld worden, is zeer belangrijk voor de leveranciers van den Vrijstaat.

BENOEMINGEN.

Provincie Limburg. — Zijn Burgemeester benoemd: Beverloo, M. Loos, H.-V.; Bindervel, M. de Schrynmakers, T.-A.; Borloo, M. Vanmarsenille, F.-N.; Diepenbeek, M. Machiels, J.; Engelmanshoven, M. Stevens, A.; Kerf, M. de baron de Moffarts, F.; Niel (St-Truiden), M. Massar, J.-L.; Pael, M. de Quebedo, J.-L.; Runkelen, M. Swartenbroekx, J.; Tessenderloo, M. Janssen, P.-L.; Zolder, M. de baron de Villenfagne de Vogelzank, J. H.-J.-M.; Bholst, M. Langens, H.; Cullille, M. Tans, P.-J. Gelsen,

M. Coenen, T.; Gruitrode, M. Derconingen, P.-J.; Hamont, M. Feyen, E.-A.-M.; Kinroy, M. Bosmans, G.-H.; Lille-Sint-Hubert, M. Ceelen, J.; Opoeteren; M. Roex, J.-L.; Peer, M. de Corswarem, J.-C.; Reppel, M. Schoolmeesters, J.-J.; Alken, M. Wygaerts, J.-L.; Bilsen, M. Lambrechts, M.; Bommershoven, M. Naveau, E.; Veulen, M. Henckaerts, H.; Gors-op-Leeuw, M. Keppenne, M.; Grootte Spauwen, M. Hardy, G.; Heers, M. de burggraaf Desmazières, A.; Hern-St-Hubert, M. Vanvinckenroye, J.; Kerniel, M. de Fastré, J.-L.; Meeswyck, M. Bovens, J.-N.-H.; Mopertingen, M. Swennen, M.; Op-Grimby, M. Vanderhallen, C.; Rixingen, M. Kellers, M.; Ruckelingen-a/J., M. Piron, L.; Slayze-a/J., M. Bellefontaine, H.; Ulbeek, M. Claykens, H.; Vechmael, M. Smets, P.; Veldwezelt, M. Kerkhofs, G.; Werm, M. Notelaers, G.; Achel, M. Simons, G.; Boeck, M. Reyskens, H.; Gerdingen, M. Breemans, J.-M.; Houthalen, M. S'Herstogen, G.; Brouckom, M. Bosch, F.; Koninxheim, M. Jacobs, A.-T.; Lanaeken, M. Caypers, J.-M.

UIT LOON.

Zondag, 29 dezer, vergadering voor de leden der Maatschappij van Onderlingen Bijstand, te 4 ure.

— Verleden Vrijdag had op het stallhuis het onderzoek plaats, door de Bestendige Deputatie voorgeschreven, nopens onze laatste gemeentekiezingen.

De Heeren Gielen, Decreft en Roelandt, leden der Deputatie, werden met dit onderzoek belast en hadden al de leden en getuigen der twee kiesbireelen doen uitnodigen, om te 10 ure op het tegenwoordig te zijn, ten einde om te ge uigen over de kieswerkzaamheden. Een dertigtal kiezers werden gedagvaard, om voor deze commissie te komen getuigen over feiten van drukking, geld of beloften van kleeren. Deze getuigen werden in 't geheim onderhoord. Ook wordt het oordeel, dat de bestendige Deputatie over onze kiezingen zal dragen, met ongeduld verwacht.

BINNENLAND.

Het huwelijk van Prinses Hendrika, van België, is eindelijk vastgesteld op Woensdag, 12 Februari aanstaande, en zal in het paleis van den Graaf van Vlaanderen plaats hebben.

— **Groote instorting te Luik.** — Zondag, te 3 ure na middag, werd het verkeer der treinen tusschen de Guilleminsstatie en de Paleisstatie, op de ringspoorbaan, onderbroken. Men verwacht zich aan eene groote instorting van eenen twintig meters hoogen steunmuur, die de St-Laurentiuskazerne onderschraagt. De Staatsingenieurs hadden Zondag morgen bestadigd dat een gedeelte van den muur erg gearsten was. Volgens deze berichten zou de instorting van den muur worden, of alle verkeer moest tusschen de Guillemins- en de Vivegnisstation onderbroken worden.

Later. — De instorting, welke men van Zondag voorzien had, heeft Maandag avond plaats gehad, ondanks de pogingen om ze te voorkomen.

Sedert Maandag was eene sterke ploeg werklieden bezig met het nog niet gescheurde deel van den muur te onderschragen.

Dat deel bevindt zich rechtover de statie van Jonfosse. De plaats waar de drukking het grootst was lag nabij den ingang van den eersten tunnel welke de treinen doorrijden die uit de Guilleminsstatie komen.

Men had bemerkt, dat de drukking in de richting der spoorbaan plaats had.

Maandag avond om 5 1/2 ure, had de inzaking plaats. De twee spoorlijnen zijn met eene overgroote oopenhooping aarde versperd.

De bestaunders der werken hadden streng verboden aan de werklieden het bedreigde deel te naderen; dientengevolge zijn geene persoonlijke ongelukken te betreuren.

De oopenlooping is zoo groot dat ten minste veertien dagen zullen noodig zijn om eene lijn vrij te maken.

De lijn die naast den ingestorten muur ligt, zal tot in de lente buiten dienst zijn, want men zal de herbouwingswerken van den nieuwen steunmuur maar kunnen aanvangen met het goede jaargetijde.

De ingestorte muur was 40 meters hoog; hij had eene helling van 22,5 graden.

Men denkt dat de instorting te wijten is aan de te kleine helling en de te kleine dikte van den muur. De nieuwe steunmuur zal kloeker zijn en 45 graden helling hebben.

— **Aanzeiling der postboot «La Flandre» met ene vischloep.** — 6 mannen verdrinken. — In den nacht van Zondag op Maandag, rond 12 ure, is de Belgische postboot *La Flandre* van de Dover naar Oostende, ter oever van Oostende in aanvaring gekomen met de Oostendse vischloep n° 103, die, volgens een zegg, de gebruikelijke lichten aanboord had.

De sloep is onmiddellijk gezonken. Van de 7 mannen aan boord, is er maar een gered geworden, namelijk, kajuitjongen die, volgens men zegg, zijne laatste reis deed.

— **Allerbeste middel om de wormen uit het graan te houden.** — De hoppe is, zoo het schijnt, het vruchtigste middel om de graanwormen te verjagen. Zie sterke geur mishaagt zoodanig aan deze insecten dat het voldoende is er eene kleine hoeveelheid van onder het graan te mengen om ze onstands te doen vluchten. Voegen wij er bij dat de hoppe van de slechtste kwaliteit kan enen om het doel te bereiken. Het is ook noodzakelijk dat de zolder terzelfder tijd goed ver-

lucht worde. De hoppe brengt geen nadeel aan het graan; zelfs kunnen er brokskens van met graan gemalen worden, zonder de bloem in smaak of in kleur te benadeelen. Landbouwers, het middel is eenvoudig; probeert maar eens.

— **Doofheid.** — In de vereeniging voor biologie te Parijs heeft een geneesheer, docteur Garnault, eene mededeeling gedaan omtrent eene door hem toegepaste manier om doofheid te genezen. Deze bestaat in het wegnemen van het trommelvlies en van de beentjes, die in normalen toestand de geluidstrillingen overbrengen tot onder in de gehoorcholte, dicht bij de gehoor-eenuw.

Door de behandeling van Dr Garnault is vooral het beentje, dat de stijgbeugel heet, gemakkelijker te bereiken en te verwijderen.

Dr Garnault vertoonde bij zijne mededeeling twee lijders op wie hij zijne operatie had toegepast; de eene hoort duidelijk wat er gesproken wordt op vier, de andere op vijftien meters afstand.

De uitvinder meent dat zijne methode in de helft der gevallen van doofheid bijval zal hebben. Nadere bevestiging van al deze schoone uitkomsten zal men echter hebben af te wachten.

— **Eene sigarenmachine.** — Door zekeren Jean Reusse is een cigarenmachine uitgevonden, die in de toekomst een gevaarlijken concurrent van den besten sigarenmaker dreigt te worden.

De **Tabaksplant** geeft van deze uitvinding eene uitvoerige beschrijving, waaraan het volgende is ontleend:

De voortbrengst der machien is, bij eene geregelde wijze van werken, in één minuut drie sigaren, waarop uiterlijk niets te zeggen valt.

Om echter eens te laten zien, wat de machine in eene vlugge bediening in den tijd van vijf minuten kan leveren, liet de heer B., de machine werken in volle snelheid.

De jeugdige sigarenmachinist wond met de behendigheid van eene goochelaar het dekblad om de pop, welke zijn helper tusschen de tangen legde, en... in dien tijd van vijf minuten draaide hij 35 sigaren! Hierbij moeten wij echter opmerken, dat onder dit aantal eenige sigaren waren waaraan wel een weinig de haast te zien was, waarmede zij waren vervaardigd. Bovendien is het begrijpelijk dat deze buitengewone haast voor de meeste werklieden geen half uur vol te houden is. Doch het geeft toch wat de machine in het uiterste geval leveren kan.

Hoe de sigaar er uitziet? Met een woord, onverbeterlijk.

— **Kanker der appelaars.** — De kankerwonden der appelaars worden niet goed geneesd, en worden door ze uit te snijden in Februari en Maas.

De heer Griffon, bestuurder der Hofbouwschool van Doornik, zegt in de derde uitgave van zijn werk over boomteelt, van den kanker: Als de ziekte niet te ver gekomen is, kan men deze doelmatig genezen door het aangetaste deel te zuiveren, het eenige dagen te laten drogen en het dan te bestrijken met St-Fiakerszalf, welke met een linnen doek omwonden wordt.

Is de tak meer dan de helft aangetast, dan is het best hem af te snijden op 20 centimeters onder de kankerwonden.

De St-Fiakerszalf bestaat uit een mengsel van vette aarde en koedrek, en is door de landbouwers genoeg gekend, doch misschien onder een anderen naam.

Priesterlijke benoemingen.

De volgende priesters uit het Seminarie zijn kapelaan benoemd: De Eerw. HH. C. Melotte, te Othée. — V. Fincœur, te Herve. — J. Craenen, te Luik (St-Pholien). — L. Hendrix, te Jemeppe. — A. Linmans en G. Paquay, te Seraing (Onze-Lieve-Vrouw). — G. Delmotte, te Luik (St-Antoine). — J. Laenen, te Theux. — X. Donneux, te Angleur. — G. Bourguignon, te Hoesi (Onze-Lieve-Vrouw). — J. Nackom, te Stevoort. — F. Raymaekers, te Brusthem.

— De Eerw. Heer Gilson, kapelaan te Verviers (St-Antoine), is verplaatst naar Hoesi (St-Remi) en wordt vervangen door den Eerw. Heer Godard, kapelaan te Hologne a/P. — De Eerw. Heer Pasleau, kapelaan te Verviers (O.-L.-V.), is verplaatst naar Hologne a/P, en wordt vervangen door den Eerw. Heer A. Rousseau, priester van de laatste wijding.

Burgerlijke stand der stad Sint-Truiden.

Aangiften van den 21 tot den 27 Dec.
GEBOORTEN
 Mannelijk: 4. — Vrouwelijk: 3.
HUWELIJKEN
 Ueten, Jan-Hendr., met Coopmans, Elisabeth.
OVERLIJDENS
 Bovy, Anna-Barbara, oud 76 jaar, wed. van Vanheer, Godfried. — Gielen, Elisabeth, oud 88 jaar, wed. van Vanstraelen, Jan. — Peeters, Guilielmus, oud 81 jaar, ongeh. — Drappier, Theophil, oud 58 jaar, wed. van Lismond, Cath. — Majean, Hendrik, 81 jaar, echtg. van Meers, Maria.
 Kinderen onder de 7 jaar, 0.

MARKTPRIJZEN.

SINT-TRUIDEN, den 28 December.
 Tarwe, 100 kil. fr. 14,00
 Koren, 100 " " 12,00
 Haver, 100 " " 13,50
 Garst, 100 " " 15,00
 Aardappelen de 100 kil. 6,00 fr. Boter, de kilo 2,40 fr.
 Op de markt van Zaterdag, 21 Dec., waren te koop gesteld: Koeien; 27 Vaarzen 11; Ossen 4.

STAD SINT-TRUIDEN.

WATERLEIDING.

PUBLIEKE AANBESTEDING.

Op Maandag, 6 Januari 1896, om 10 ure voor middag, zal het Gemeentebestuur op het Stadhuis overgaan tot de publieke aanbesteding der volgende werken:

Opvanging der bronnen, Bouwing der galeerijen van eenen vergaarbak, enz.
 Bestek: fr. 36.171.43.
 Borgsom: fr. 2000.—

Soumissiën te bestellen aan den Heer Burgemeester, per aanbevolen brief, in het postbureau af te geven ten laatste op 3 Januari 1896.

Zondag, 19 Januari 1896, en volgende dag

Groot Hanenkongers

te GELINDEN, bij **Guill. Driesque**, op vijf minuten van den stilstand van den tram.

De prijs is 100 fr. voor 8 series.
 De inzet per haan is 10 fr.
 De overwinnaar trekt er 20 fr. van.
 De inschrijving is 5 fr. per serie van drie hanen.

Oude, jonge, en oude eenoogige hanen worden tot het Konkours toegelaten.

Inschrijvingen worden ontvangen tot op den dag van het gevecht.

De liefhebbers zijn gehouden zich met hunne hanen aan te bieden om 10 ure 's morgens.

Alle onvoorzien gevallen zullen door de Commissie beslist worden.

Solde 1895.

VERKOOP aan den *waren factuurprijs* van eene groote keus wolle **Winterstoffen** voor mans en vrouwen, alsook eene groote hoeveelheid *coupons*.

Prijzen, te beginnen van 1 tot 10 fr. de el.

LOUIS DENOVOZ-MICHELIS,
nevens den Heer Ontvanger der Belastingen,
Nieuwe Stadiestraat, Sint-Truiden.

Aan de Landbouwers.

TE KOOP eene groote hoeveelheid **MEST**, voortkomende uit de beek nabij het slachthuis.

Te bekomen per hoop of per kar.
 Zich te bevragen bij **GUILL. SMOLDERS-CLERINX** Houtmarkt 35 Sint-Truiden

OM REDEN VAN UITSCHIEDING

Uiterhand te koop

Volledig HERBERGGERIEF, zooals schoon Buffet met grooten spiegel, een porseleinen spoelbak, al het glaswerk, stoof, tafels, stoelen, Engelsch biljart, Vogelpikspel, en 4. Alles in den besten staat van onderhoud.

Dagelijks te bezichtigen bij **M. LEENEN**, *Café de Waremmé*, Luiker poort.

Schoone Nieuwjaarsbrieven
 EN
Disietkaarten
 VAN ALLE PRIJZEN

VERSCHENEN
 bij Jos. LEENEN, Hamelstraat, 13,
 Sint-Truiden:

ALLEMANSVRIEND
JANTJE KLAAS
 VERMAKELIJKE EN LEERRIJKE
ALMANAK
 voor het schrikkeljaar 1896
 — Prijs: de enkele, 10 c.; de dubbele, 20 c. —

Studie van **Mr COEMANS**, Notaris te Sint-Truiden.

Verkoop van HUISMEUBELS
te Sint-Truiden.

Maandag, 30 December 1895, om 10 ure voor middag, zal Lambert Thomas, aan zijne woning, te St-Truiden, aan de Spaansche brug, publiek en ten meestbiedend door den Notaris **COEMANS** verkoopen:

Allerhande Huismeubels, zooals tafels, stoelen, commode, schaprade, garderobe, twee ledikan, ten, kringen- en flaconbedden, lakens, sarges, en verder beddegoed; hanghorloze, schildertjen, beelden en bloemen onder glazen klokken; porselein en glaswerk; stoof, koper, tin, keukegerief, en andere voorwerpen.
 Eene hoeveelheid Brandhout.

De koopen tot 25 frank af te betalen. De andere koopen, op krediet, mits borg.

Uiterhand te koop

een schoon **GOED**, gelegen op 6 kilometers afstand van Sint-Truiden, bestaande in eene schoone winning (oud kasteel), begripende

winning, schuur, stallen en aanhang, hof, weiden, landen en bosschen, samen 96 hectaren, omtrent aan elkander gelegen. — Jacht. Groot gemak voor de betaling. Voor alle inlichtingen zich te wenden ter studie van den Notaris COEMANS, te St-Truiden.

TE KOOP

een groot RENTENIERSHUIS met uitgestrekte Hof, beplant met fruitboomen, gelegen in 't midden der stad. Groot gemak voor de betaling. Zich te bevragen ter studie van den Notaris COEMANS.

TE KOOP

een HUIS met Tuin en Bonwland, groot 35 aren 5 centiares (8 roeden), gestaan te Zeperen, ter plaatse *Bellegat*, palende Lambert Billen, Jammaers, de straat en de Beek. Zich te vervoegen ter studie van den Notaris COEMANS.

Studie van Mr NAGELS, Notaris te Sint-Truiden.

VERHURING

DER GOEDEREN van Schurhovenkerk.

Dinsdag, 7 Januari 1896, om 10 ure 's morgens, ten drinkhuize van de kinderen Ruymen, zullen de Heeren Bestiëders der Kerkfabriek van Schurhoven door den Notaris NAGELS publiek verhuren: de Goederen toebehoorende aan de kerk van Schurhoven, gelegen in de gemeenten Aelst, Brusthem, Gingelom, Gorssum, Halmael, Houppertingen, Kerkom, Montenaken, Muysen, Sint-Truiden, Velm en Wilderen. (Zie de plakkaarten). Het conditiegeld dadelijk af te betalen.

PUBLIEKE VERKOOP

140 EIKEBOOMEN, in Bernissembosch,

Dienstig tot alle gebruik, op Donderdag, 9 Januari 1896, om 10 ure voor middag, door 't ambt van den Notaris NAGELS, in verblijf te Sint-Truiden. Op krediet, mits gekende solvabiliteit.

VERKOOPEN

in het kanton Borg-Loon Maandag, 30 December, Verkoop van Aardhout, te Wintershoven, door Notaris PINNOY.

Dinsdag, 31 Decemb., Verkoop van Dennen-Dunsel en Aardhout, te Alken en Cortessem, door Notaris GHYBENS.

Vrijdag, 3 Januari 1896, Verkoop van Hout en Dennen, te Hern-St-Hubert.

Woensdag, 8 Jan., Verkoop van Canadaboomen, te Werm, door Notaris NEVEN.

Zaterdag, 11 Jan., Verkoop van Canadaboomen, te Grootloon, door Notaris PINNOY.

Onfeilbaar geneesmiddel tegen de Dronkenschap.

Neemt eene inschrijving op den Sint-Jansbode voor 1-35 's jaars — leest hem; volgt zijnen raad, en gij zijt zeker van nooit meer dronken te zijn. Uit dankbaarheid zult gij eenige honderden briefomslagen koopen aan 0,80 het 100.

Huis Herman COENEN

Brusthemstraat, 13, St-Truiden

BIJ UITBREIDING VAN HANDEL

GROOTE AFSLAG

in de *Pijpen, Porte-cigares, Porte-monnaies, Sigaren, Tabak*, enz.

Wie nu voor weinig geld een *schoon geschenk* wil doen, zal zeker deze zeldzame gelegenheid niet laten voorbijgaan.

GROOTE KEUS

gewaarborgde *Meerschuur Pijpen*,

HAARHERSTELLERS

de natuurlijke kleur van 't haar weergevende: *Madame S. A. Allen*, de flacon, 4-90 *J. z. Féodorine instantanée*, " 3-50 *Teinture l'Idéale instantanée*, " 3-00 *Melrose*, " 2-25 *Eau de Nubie*, " 2-00

Eau de Cologne Bardin, per liter, 3-00 *Laurent*, " 3-00

Vérit. Eau de Cologne Double, Edouard Haanen, " 2-50

Ook per halven liter te verkrijgen.

ÉLIXIR DENTIFRICE

des R. P. *Bénédictins-Olivétains, de l'abbé DE SOULAC, Gironde.*

Alle fijne Reukwerken en Pommaden.

Boekhandel van Jos. LEENEN, Hamelstraat, St-Truiden

SCHOONE KEUS NUTTIGE

KERSTMIS- EN NIEUWJAARSGESCHENKEN

Atlansen van 75 centimen tot 6 frank, — Woordenboeken Vlaamsch-Fransch en Fransch-Vlaamsch van 3, van 6 en van 40 fr. — Verf- en Passerdoozen, — Allerhande Teekencahiers, Fantasiebeeldkens en andere, — Fantasiekaarten, — Prenten en Prentenboeken, — rijke keus van Pennedoozen, Pennestelen, Cahiers, Calepins, Portefeuilles en alle ander Schoolgerief, — Kerkboeken, — Paternosters, — Kribbekens, — Ganzespelen, — Allerlei snijwerk, — Nieuwjaarsbrieven van alle prijzen, enz., enz.

Bijzonder geschikt en leerrijk Kerstmis en Nieuwjaarsgeschenk

Onderrichtingen en Gebeden voor de heilige Mis,

ten gebuik der katholieke scholen, uit het Fransch van den Z. E. H. CARTUYVELS, Pastoor te Luik, vertaald door eenen Priester uit het Bisdom. Net gedrukt kerkboekje in banden van 0-30, 0-60, 0-70, 0-80 en 1-50.

SINT-JOSEPHSHUIS

36-38, aan de Thiensche poort, te Sint-Truiden, 36-38

MAGAZIJN VAN BOUWMATERIALEN

De ondergeteekende LEONIE FRANCK heeft de eer het publiek kenbaar te maken, dat zij een MAGAZIJN VAN BOUWMATERIALEN geopend heeft aan de *Thiensche poort*, 36-38, te *St-Truiden*, in 't huis genaamd *St-Josephshuis*. Het Magazijn is ruimschoots voorzien van al wat men dien handel aangaande vragen kan, zooals:

ROODE EN BLAUWE DAKPANNEN van de eerste kwaliteit.

(In 't zelfde huis depot van beste DAKPANNEN van Alken aan zeer voordeelige prijzen.)

ROODE EN BLAUWE SCHALIEN (Fransche en Vlaamsche), eerste kwaliteit.

TICHELSEN EN STEENEN van alle slag.

VLOER- EN CEMENTSTEENEN van alle prijzen en hoedanigheden, volgens ieders keuze. Men gelast er zich met het leggen dier steenen.

GRUIS EN WIT HAAR voor plafonneerders.

PLEISTER (plâtre).

CEMENT-PORTLAND, CEMENT eerste kwaliteit, gewone CEMENT en Doornische CEMENT, aan de fabrieksprijzen.

NOORDSCH- EN INLANDSCH HOUT.

GEZAAGDE PLANKEN van alle soort en van alle lengte en breedte.

DAK- EN PLAFONDPLANKEN; KEPERS.

BLAUWE STEENEN; STEENEN BAKKEN.

BUIZEN van alle slag, en alle andere Bouwmateriaal.

Door de goede hoedanigheid harer koopwaren, de matigheid harer prijzen en zorgvuldige bediening, beveelt zij zich met vertrouwen in de gunst van eenieder.

LEONIE FRANCK.

BELANGRIJK BERICHT.

TE BEKOMEN op eerste hypotheek tegen 4 1/2 en 5 ten honderd. — Zich te wenden ten bureele van M. HENRI VAN SLIJPE, zaakwaarnemer, Houtmarkt, 3, te Sint-Truiden.

BUREEL voor alle rechterlijke en handelsinlichtingen. — *Schrijven en petitiën — Vervolgelingen van alle schulden.*

H. VAN SLIJPE, Houtmarkt, 3.

Jongelingen zonder werk!

Men vraagt VRIJWILLIGERS met premie van zestien honderd frank voor 't Belgisch leger, met keus van regimenten.

Zich te wenden tot den officieelen Agent van het Departement van Oorlog, Houtmarkt, 3, te Sint-Truiden.

BERICHT.

De ondergeteekende heeft de eer 't publiek bekend te maken, dat hij zich hier ter stede, in de *Plankstraat*, 25, gevestigd heeft als *Meester-Schrijverker- Meubelmaker*.

Door vele jaren oefening en ondervinding volkomen in staat alle werken zijn vak betreffende te ondernemen, en tot leders uiterste voldoening uit te voeren, durft hij zich met vertrouwen in de algemeene gunst aanbevelen, welke gunst hij zal trachten zich immer waardig te maken door zijn verzorgd werk, zijne gematigde prijzen en vaardige bediening.

KAREL KNAPEN-FORRIERS.

BIJ UITSCHIEDING.

UITERHAND TE KOOP een *Winkel met Kraam en Herberggerief*, zooals stoelen, tafels, glazen, enz.

Alsook een schoonen *Canapé met ressorts*, en eene *Kachel* (nieuw stelsel). Alles weinig gebruikt en dus in goeden staat.

Zich te bevragen bij HENDRIX-BONAERS, suikerbakker, Brusthemstraat, Sint-Truiden.

BEWIJS VAN INSCHRIJVING

De ondergeteekende: naam..... beroep....., wonende te..... provincie....., verklaart een abonnement te nemen op DE TRAM, Katholiek Volksblad van Sint-Truiden, ten prijze van 2-50 fr. 's jaars, voor 1896. Datum..... (HANDTEKENING)

NB. Dit bewijs, behoorlijk ingevuld en met één centiem gefrankeerd, terug te zenden onder den hiervan af te snijden adresband.

Jos. LEENEN.

Adresband.

BOEKDRUKKER-UITGEVER.

Adresband.

SINT-TRUIDEN.

AAN ALLERHANDE

beambten, handelaars, eigenaars, enz.

I.

ALLE KAPITALEN

TE BEKOMEN

te beginnen van 2000 frank, hoe groot zij dan ook wezen, mits onderpand, terug te geven op 5, 10, 15, 20 en meer jaren per jaarlijksche aflossingen of annuïteiten als volgt, voor een kapitaal van 100 frank, dus interest ongeveer 8,35 %:

Duur der LEENING.	Jaarlijksche BETALING.	Duur der LEENING	Jaarlijksche BETALING.
5 jaren	fr. 23,47	13 jaren	fr. 11,08
6 —	20,08	14 —	10,47
7 —	17,67	15 —	10,00
8 —	15,86	16 —	9,59
9 —	14,45	17 —	9,22
10 —	13,33	18 —	8,90
11 —	12,42	19 —	8,62
12 —	11,66	20 —	8,36

NB. Mits de betaling op hooger aangehaalden voet gedurende een zeker getal jaren, zijn kapitaal en interesten afgelost.

Verrijgbaar voor bijzondere en voor openbare gestichten, obligatiën met premien van fr. 250 en fr. 500, uitkeerbaar bij wijze van loting en andere obligatiën van fr. 100, van 500 en 1000, aflosbaar op vast tijdstip, alle interest opbrengende tegen 4 ten honderd 's jaars.

II. TE BEKOMEN *zonder enigen waarborg*, door alle beambten van Staat, provincie, gemeente, nationale Bank, maatschappijen van ijzeren- en spoorwegen, tramways, omnibussen, bureelen van Weldadigheid, burgerlijke Godshuizen, Kerkfabrieken, enz. *Alle borgstellingen of cautionnementen* (cautionnementen van officieren en gendarmen uitgesloten).

III. Allerhande CONTRACTEN van levensverzekeringen, begiftiging van kinderen en lijfrenten, Maatschappij *The Mutual Life Insurance Company of New-York*, opgericht in 1848, de grootste en rijkste Levensverzekeringmaatschappij van gansch de wereld.

Haar waarborgkapitaal bedraagt meer dan 900 miljoen frank.

Als onderlinge maatschappij heeft zij geene actionnariën of aandeelhouders. Alle winsten behoren alzoo van rechtswege aan de verzekerden.

De Maatschappij is onderworpen evenals al de anderen van denzelfden aard, aan het bijzonder en voortdurende toezicht van het Gouvernement van den Staat van New-York. Zij neemt de bevoegdheid aan der tribunaalen en gerechtshoven van het rechterlijk arrondissement Brussel, voor de oensigheden die er zouden kunnen ontstaan nopens hare werkingen in België.

IV. VERZEKERING voor bijzondere, patronen of werklieden tegen alle ongevallen of accidenten. Verzekering van patronen, als bankiers, nijveraars, maatschappij, enz., tegen de ongetrouwheid hunner bedienden.

V. VERZEKERING TEGEN BRAND: De Belgische Maatschappij *De Vereeniging der Belgische Eigenaars*, verzekerende aan dezelfde voorwaarden als al de andere maatschappijen, bovendien het voordeel opleverende dat hare verzekerden jaarlijks in hare winsten deelen *zonder blootgesteld te zijn in hare mogelijke verliezen te moeten komen*, voordeel wel geene andere naamloze Belgische maatschappij geeft.

HOOFDAGENTEN worden gevraagd overal, waar deze laatste nog niet vertegenwoordigd is.

Algemeene Agentschappen te Borgloon:

ALPH. MONDUS-PONET,

Candidaat-Notaris.

IJZEREN WEG.

Thienen — Sint-Truiden — Tongeren.	Tongeren — Sint-Truiden — Thienen.
Thienen 4,42 6,53 8,26 12,49 2,40 6,08 8,44	Grimde 4,50 7,01 8,34 2,57 6,16 8,52
Grimde 4,50 7,01 8,34 2,57 6,16 8,52	Opplinter 4,57 7,08 3,04 6,23 8,59
Opplinter 4,57 7,08 3,04 6,23 8,59	Neerlinter (dorp) 5,02 7,13 3,09 6,28 9,04
Neerlinter (dorp) 5,02 7,13 3,09 6,28 9,04	Zou-Leeuw 5,07 7,18 8,47 1,05 3,14 6,33 9,09
Zou-Leeuw 5,07 7,18 8,47 1,05 3,14 6,33 9,09	Wilderen 5,15 7,26 8,55 1,13 3,22 6,41 9,19
Wilderen 5,15 7,26 8,55 1,13 3,22 6,41 9,19	St-Truiden 5,22 7,33 9,02 1,25 3,30 6,55 9,33
St-Truiden 5,22 7,33 9,02 1,25 3,30 6,55 9,33	Bernissem 5,29 7,40 9,09 1,12 3,43 7,02 9,40
Bernissem 5,29 7,40 9,09 1,12 3,43 7,02 9,40	Ordingen 5,40 7,51 9,24 1,35 3,49 7,08 9,46
Ordingen 5,40 7,51 9,24 1,35 3,49 7,08 9,46	Houppertingen 5,48 7,59 9,32 1,42 3,57 7,16 9,54
Houppertingen 5,48 7,59 9,32 1,42 3,57 7,16 9,54	Loon 5,57 8,08 9,41 1,50 4,06 7,25 10,03
Loon 5,57 8,08 9,41 1,50 4,06 7,25 10,03	Kerniel 6, 1 8,12 4,10 10,07
Kerniel 6, 1 8,12 4,10 10,07	Jesseren 6,08 8,19 9,50 1,59 4,17 7,34 10,14
Jesseren 6,08 8,19 9,50 1,59 4,17 7,34 10,14	Piringen 6,13 8,24 9,55 2,04 4,22 7,39 10,19
Piringen 6,13 8,24 9,55 2,04 4,22 7,39 10,19	Tongeren 6,22 8,33 10,04 2,13 4,31 7,48 10,28
Tongeren 6,22 8,33 10,04 2,13 4,31 7,48 10,28	Tongeren-Luik 6,24 8,38 12,02 3,35 5,51 8,34

Tongeren — Sint-Truiden — Hasselt.	Hasselt — Sint-Truiden — Landen.
Tongeren 4,41 7,10 10,41 12,55 2,25 6,29 8,19	Hasselt vertrek 7,46 10,05 2,25 4,20 7,30
Piringen 4,50 7,19 10,50 1,08 2,33 6,38 8,28	Alken 7,46 10,16 2,35 4,35 7,40
Jesseren 4,54 7,23 10,54 1,07 2,37 6,42 8,32	Cortenbosch 7,56 10,27 2,45 4,50 7,50
Kerniel 7,30 11,01 1,14 6,49	Sint-Truiden 8,08 11,53 2,56 6,15 8,01
Loon 5,04 7,35 11,06 1,19 2,46 6,54 8,42	Velm 8,17 12,03 3,05 6,29 8,10
Houppertingen 5,12 7,43 11,14 1,27 2,53 7,02 8,52	Landen 8,23 12,12 3,13 6,38 8,18
Ordingen 5,19 7,50 11,21 1,34 3,00 7,09 8,97	Landen-Luik 8,22 12,36 exp. 12,27 3,24 4,28 6,08 expres. 7,15 7,48 exp. 9,05
Bernissem 5,24 7,53 11,26 3,05 7,14	
St-Truiden 5,30 8,01 11,32 1,43 3,11 7,29 9,06	
Wilderen 5,38 8,15 11,40 1,51 3,28 9,14	
Zou-Leeuw 5,44 8,21 11,46 1,57 3,21 7,34 9,20	
Neerlinter 5,52 8,29 11,54 2,05 3,30 7,42 9,28	
Neerlinter (dorp) 5,57 8,34 11,59 2,08 3,37	
Opplinter 6,02 8,39 12,04 2,12 3,43	
Grimde 6,10 8,47 12,12 2,18 3,49 8,00 9,47	
Thienen 6,17 8,54 12,19 2,26 3,49 8,00 9,47	
Thienen-Brussel 6,52 9,07 8,02 (exp.) 9,38 10,42 12,49 12,37 (exp.) 2,42 3,50 5,05 (exp.) 7,2 8,14 8,59 (exp.)	

Landen — Sint-Truiden — Hasselt.
Landen 6,30 8,44 12,50 4,27 7,13
Velm 6,39 8,58 12,59 4,41 7,27
Sint-Truiden 6,49 9,17 1,09 5,55 8,00
Cortenbosch 6,59 9,28 1,19 6,10 8,15
Alken 7,09 9,39 1,29 6,25 8,30
Hasselt aankomst 7,18 9,49 1,38 6,35 8,40
Hasselt-Maastricht 9,20 11,29 3,22 7,25
Hasselt-Eynhoven 7,45 10,20 3,13 7,26
Hasselt-Tongeren 5,37 7,50 11,27 3,20 5,96 7,49
Hasselt-Maeseyck 6,21 8,30 11,27 3,20 5,96 7,49

BUURTSPOORWEG

Oreye-Sint-Truiden.
Oreye 5,40 8,10 10,15 2,15 6,55
Beers 5,54 8,24 10,29 2,29 7,09
Klein-Gelmen 6,00 8,30 10,35 2,35 7,15
Gelinden 6,04 8,34 10,39 2,39 7,19
Egelmanshoven 6,10 8,40 10,45 2,45 7,24
Brusthem 6,19 8,49 10,54 2,54 7,30
Aalsterweg 6,21 8,51 10,56 2,56 7,35
Sint-Truiden
Luksche poort 6,26 8,56 11,01 3,01 7,41
Naamsche poort 6,30 9,00 11,05 3,05 7,45
Statieplaats 6,35 9,05 11,10 3,10 7,50

Sint-Truiden-Oreye.

St-Truiden, Statieplaats 6,50 9,10 11,13 3,18 8,00
Naamsche poort 7,00 9,20 11,23 3,28 8,10
Luksche poort 7,04 9,24 11,27 3,32 8,14
Brusthem 7,09 9,29 11,32 3,37 8,19
Engelmanshoven 7,11 9,31 11,34 3,39 8,21
Gelinden 7,20 9,40 11,43 3,48 8,30
Klein-Gelmen 7,26 9,46 11,49 3,54 8,36
Beers 7,30 9,50 11,53 3,58 8,40
Oreye 7,36 9,56 11,59 4,04 8,46